

[Handelsministeren.]

de samme Hindringer for den frie Vareudveksling. Disse Hindringer er ikke mere Toldpaalæg alene, de er tillige Kontingen-teringer, positive Importforbud og Valuta-restriktioner — skjulte eller aabenlyse, alt efter vedkommende Lands særlige Forhold —, men Resultatet er det samme: den frie Indførsel er udelukket. Virkningen af denne økonomiske Politik, der nu er alle Staters, er ikke blot, at Danmark har store Vanske-ligheder at kæmpe med, hvad vort Lands Eksport angaar, men tillige, at de forskellige Landes Eksporttrang er saa overvældende, at et lille Land som Danmark produktions-mæssigt vilde blive fuldstændig knust, dersom vi ikke traf Forholdsregler mod Import af Udlandenes Overflod af Varer, Varer af en hvilken som helst Art. Og ingen kan være i Tvivl om, at den umiddelbare Følge af Ødelæggelsen af vore produktive Virksom-heder vilde være en almindelig økonomisk Ødelæggelse, hvis øjeblikkelige mest synbare Udslag vilde blive fuldstændig Valutakaos. Under de trufne Forholdsregler, der har deres Udgangspunkt i Guldstandardens Op-hævelse i England i September Maaned 1931, har Danmark — alle Forhold taget i Betragt-ning — indtil Dato klarer sig dog nogenlunde taaleligt. Videre tør jeg ikke gaa i mine Udtalelser om vor Stilling. Andre Landes Iagttagere vil maaske sige — og det er ogsaa blevet sagt —, at Danmark har været be-gunstiget af Skæbnen i Forhold til i hvert Fald mange andre Lande.

Ser vi paa Handelsstatistikken, er det imidlertid let at se, at vi har store Vanskeligheder at kæmpe med. Vor store Raastofmangel paalægger os den yderste Agtpaagivenhed med Hensyn til Anven-delse af de Midler, vi faar i Hænde ved vor Eksport, og den vedvarende Arbejdsløshed viser os, at Importen af færdige Varer har den allerstørste Virkning paa vore Forhold. Under Beskyttelse af de regulerende For-anstaltninger, der er truffet i Henhold til Valutaloven, er dansk Produktion øget — for visse Branchers Vedkommende endog særdeles betydeligt —, og det maa haabes, at den paabegyndte Udvikling i saa Hen-seende maa blive fortsat, thi saa vidt man kan skønne, er Selvforsyningspolitikken ikke et forbigaaende Fænomen; denne Poli-tik er nemlig ikke Udslag af en Tilfældighed, men den logiske Følge, ja, den uundgaelige Følge af den Overproduktion, som Tek-nikkens Fuldkommengørelse og Rationali-sering i Forbindelse med øget Fattigdom for Millioner af Mennesker har hidført. Man kan

beklage, at det forholder sig saaledes, men vi kan ikke lave om derpaa, og følgelig maa vi indrette os derefter for at kunne leve videre som Nation under de ændrede Til-stande ude i den øvrige Verden, og vi maa da først og fremmest indrette os saaledes, at vi øjeblikkelig kan træde afværgende til over for uforudsete Vanskeligheder.

Vor Samhandel med Udlandet er, som alle ved, uforholdsmæssig stor, og den er endnu særdeles omfattende, men Danmark blev ikke under den stadig voksende Eks-port, som vi hengav os til, noget Kreditor-land, vi udviklede os tværtimod til det modsatte. Jeg skal ikke komme dybt ind paa Betydningen heraf i den ene eller den anden Retning, men jeg minder om den Kendsgerning, at en Del af vore Eksport-indtægter regelmæssigt skal anvendes til at betale Renter og Afdrag med til Udlandet. Hvad der derefter er tilbage i vor Besid-delse af udenlandsk Valuta, kan vi købe for i Udlandet, men heller ikke for mere, og vi er her allerede ved Grænsen af det, som er det mulige. Importreguleringen er nemlig ikke praktiseret saaledes i den forløbne Tid, at der har været et Valutaoverskud til Anvendelse ved Aarets Udgang ud over det, der var det strengt nødvendige. Handelen med udenlandske Varer har følgelig faaet den Import, som der var Mulighed for. Man kan klage over den enkelte handlendes, den enkelte Importørs Stilling, og mange Klage-maal er her forstaaelige nok, men den samlede danske Import kunde ikke over-skride det Importtal, der var at regne med.

Statistikken viser med tilstrækkelig Ty-delighed dette. I 1932 var vor samlede Udførsel 1 132 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr., i samme Aar var Indførselen 1 142 $\frac{1}{4}$ Mill. Kr.; Mer-indførselen var saaledes i 1932 9 $\frac{3}{4}$ Mill. Kr. At der i 1932 tjentes paa Skibsfarten m. v., det ved vi alle, men vi ved ogsaa, at 1932 var et yderst slet Aar for dansk Skibsfart, og vi kan skønne, at Renter og Afdrag tillige med Underskuddet paa Handelsbalan-cen paa de 9 $\frac{3}{4}$ Mill. Kr. i det væsentlige har modsvaret Skibsfartens Indtjenings-evne. Hvad indeværende Aar angaar, saa ved vi, at Maanederne Januar—September har givet Danmark en Udførselsindtægt paa 895,6 Mill. Kr. og en Indførselsudgift paa 915 Mill. Kr., som man ser: en Mer-indførsel af ca. 19 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr., altsaa en Forværring for os, handelsbalancemæssigt, i de første 9 Maaneder paa ca. 10 Mill. Kr. Vel har den danske Skibsfarts Indtjenings-evne været en Smule bedre i de forløbne Maaneder af 1933 end i 1932, og Faldet i